

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant

Aesu Anghenion Poblogaeth Adroddiad Rhanbarth Gwent

Crynodeb

2017 - 2020

Greater Gwent Health, Social Care &
Well-being Partnership

Partneriaeth Lles, Iechyd a Gofal
Cymdeithasol Gwent Fwyaf

Sut i edrych ar yr Asesiad Poblogaeth

'Yr hyn ydyw a'r hyn nad ydyw!'

- 1** Nid yw'r Asesiad Anghenion Poblogaeth ('Asesiad') yma yn rhestr gynhwysfawr o ddata graffigol ond mae'n cynnwys atodiadau sy'n cynnwys mwy o ddata.
- 2** Bydd yr Asesiad yma yn cynnwys cysylltiadau i wybodaeth arall sy'n cefnogi megis yr Asesiadau Llesiant Lleol sydd eu hangen dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol - nid ydym eisiau dyblygu adrannau mawr o wybodaeth yn yr Asesiad hwn a gaiff eu cynnwys mewn dogfennau eraill.
- 3** Mae'r Asesiad yn defnyddio pecyn cymorth cenedlaethol a ddatblygwyd gan Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a'r Asiantaeth Gwella Gwasanaethau Cyhoeddus.
- 4** Ni fydd yr Asesiad yma'n cynnwys neu'n cyfeirio at bob ffynhonnell data sydd ar gael gan y byddai'n rhy fawr, ond byddwn yn defnyddio catalog data'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant a ddatblygwyd gan Uned Data Cymru fel man cychwyn.
- 5** Mae'r Asesiad hwn yn seiliedig ar farn dinasyddion a darparwyr, ac mae cyd-gynhyrchu yn egwyddor dylunio greiddiol. Fe wnaeth dinasyddion a darparwyr helpu i ddynodi'r canlyniadau blaenoriaeth dan bob thema greiddiol.
- 6** Bydd yr Asesiad yma'n defnyddio'r ymchwil ddiweddaraf. Nid yw'n defnyddio dull 'dalen wag' gan fod nifer o asesiadau anghenion blaenorol a chyfredol a datganiadau safleoliad marchnad sy'n cynnwys gwybodaeth ddefnyddiol. Hefyd, mae adroddiadau cenedlaethol megis y GIG yn rhoi data gwerthfawr y bydd yr Asesiad hwn yn ei gynnwys, ond nid ei atgynhyrchu.
- 7** Bydd y penodau thema creiddiol yn darllen fel crynodebau gweithredol ac yn amlgu blaenoriaethau rhanbarthol a hefyd y partneriaethau a'r gwasanaethau lefel uchel a all gefnogi'r agenda.
- 8** Bydd y penodau thema creiddiol hefyd yn cynnwys rhestr o gamau gweithredu yr awgrymir eu cynnwys yn y Cynllun Ardal rhanbarthol sylfaenol sydd ei angen ar ôl cyhoeddi'r Asesiad yma - eto nid yw'r rhestr yma'n cynnwys popeth ond yn fan cychwyn a chaiff ei ddatblygu ymhellach wrth gynhyrchu'r Cynllun Ardal ar y cyd.
- 9** Yr Asesiad hwn yw'r cyntaf o'i fath a bydd yn gosod cyfeiriad teithio ar gyfer gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol - mae'n 'ffenstr siop' yn nhermau blaenoriaethau a chymau nesaf - a chaiff dadansoddiad mwy manwl, mapio gwasanaethau a chymau gweithredu eu nodi yn y Cynllun Ardal rhanbarthol sydd ei angen erbyn Ebrill 2018.

Rhagair

Mae Partneriaeth Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Lles Gwent yn falch i gyhoeddi Asesiad Anghenion Poblogaeth cyntaf y rhanbarth dan y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant fydd yn ganolog i hyrwyddo llesiant, cefnogi pobl ar y cyfle cyntaf i gynnal eu hannibyniaeth a helpu pobl i helpu eu hunain yn well.

Rydym yn byw mewn cyfnod o gyni gyllidol parhaus a bydd angen i'r blaenoriaethau a ddynodwn ac y gweithiwn mewn partneriaeth i'w darparu hefyd sicrhau fod gwasanaethau yn gynaliadwy yn awr ac yn y dyfodol. Yn ogystal â lefel angen ar draws y rhanbarth, mae'r asesiad hwn o anghenion hefyd yn rhoi ymateb y rhanbarth i'r angen a ddynodwyd yn ogystal â chynnig y camau nesaf sydd eu hangen i ddiwallu'r anghenion hyn. Bydd Partneriaeth Rhanbarthol Gwent yn awr yn rhoi'r geiriau hynny ar waith drwy waith partneriaeth da a rhannu nodau ac uchelgeisiau.

Yn olaf, i sicrhau y caiff yr asesiad hwn o anghenion yr effaith a ddymunir, mae angen i ni ymgysylltu gyda'n dinasyddion ac rydym yn falch fod cynifer o bobl a phartneriaid wedi cymryd rhan yn ein gweithgareddau cyn-ymgysylltu ac ymgynghori i'n helpu i ddynodi beth sydd bwysig. Credwn mai diwylliant ac nid proses yw ymgysylltiad, a byddwn yn parhau i ymgysylltu bob cam o'r ffordd drwy ein gwahanol baneli a grwpiau asiantaeth partner rhanbarthol.

Phil Robson Cadeirydd Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gwent
Is-gadeirydd Interim Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan

Cadeirydd Panel y Dinasyddion

Roedd Panel Dinasyddion Gwent yn falch iawn i dderbyn cyflwyniad ar yr Asesiad o Anghenion Poblogaeth ym mis Gorffennaf 2016. Croesawyd y cadarnhad hwn fod anghenion a blaenoriaethau gwasanaeth yn cael eu cymryd o ddifrif calon. Rhoddodd hefyd lefel o ddealltwriaeth o'r asesiadau a ganiataodd i aelodau'r panel fynd yn ôl at y grwpiau yn eu hardaloedd a darlledu'r asesiadau ar gyfer eu cwblhau.

Treuliodd fy ngrŵp cysylltiedig fy hun, Fforwm Pobl Dros 50 Caerffili, beth amser yn trafod yr Asesiad hwn yn ein Grŵp Llywio a bu modd i ni gyflwyno asesiad cynhwysfawr yn cwmpasu pob agwedd lle teimlem fod diddordebau a blaenoriaethau'r person hŷn yn bwysig. Fe wnaethom sylweddoli maint y dasg wrth ymestyn allan i gasglu'r data ond roeddem yn falch iawn i gymryd rhan yn y broses. Dyfyniad o'n cyfarfod: "Mae hwn yn waith caled - gobeithio eu bod yn gwrando."

Chris Hodson
Cadeirydd Panel y Dinasyddion

Camau i'w datblygu drwy'r Cynllun Rhanbarthol

Thema Graidd	Camau i'w datblygu drwy'r Cynllun Rhanbarthol
Plant a Phobl Ifanc	<ul style="list-style-type: none">Gwella canlyniadau i blant a phobl ifanc sydd ag anghenion cymhleth trwy ymyrraeth gynnar, darparu cymorth yn y gymuned a lleoliadau yn agosach i'r cartref.Sicrhau bod iechyd meddwl a lles emosiynol plant a phobl ifanc yn dda drwy weithio'n effeithiol mewn partneriaeth.
Pobl Hŷn	<ul style="list-style-type: none">Gwella lles emosiynol pobl hŷn drwy leihau unigrwydd ac ynysu cymdeithasol gydag ymyrraeth gynharach a chadernid cymunedol.Gwella canlyniadau i bobl sy'n byw gyda dementia, a'u gofalmwr,Tai a llety addas ar gyfer pobl hŷn.
Iechyd a phobl ag anabledd corfforol	<ul style="list-style-type: none">Darparu cefnogaeth i bobl anabl drwy feithrin ymagwedd i annog pob oedran i fyw'n annibynnol mewn llety priodol a chael mynediad i wasanaethau cymunedol, yn cynnwys cludiant.Helpu pobl i leihau'r perygl o iechyd a lles gwael drwy ymyrraeth gynnar a chefnogaeth gymunedol.
Pobl ag Anableddau Dysgu a Chyflyrau ar y Sbectrwm Awtistig	<ul style="list-style-type: none">Darparu cefnogaeth i bobl ag anableddau dysgu i fyw'n annibynnol gyda mynediad i wasanaethau ymyrraeth gynnar yn y gymuned dysgu; a mwy o ymwybyddiaeth gyhoeddus a dealltwriaeth am bobl ag anableddau dysgu.Darparu diagnosis mwy amserol am Anhwylder ar y Sbectrwm Awtistig a mynediad i wasanaethau cymorth a gwybodaeth a chyngor.
Iechyd Meddwl	<ul style="list-style-type: none">Mwy o ddealltwriaeth ac ymwybyddiaeth am iechyd meddwl ymhlith y cyhoedd i leihau stigma a helpu pobl i chwilio am gymorth yn gynt.Gwella lles emosiynol ac iechyd meddwl i oedolion a phlant trwy ymyrraeth gynnar a chymorth cymunedol.
Nam ar y Synhwrau	<ul style="list-style-type: none">Sicrhau bod pobl cael cefnogaeth trwy fynediad i wybodaeth a chymorth cywir ac 'adsefydlu' lle bo angen.Gwella lles emosiynol yn enwedig drwy gymorth cyfoedion i gyfoedion.

Gofalwyr sydd angen cymorth

- Darparu cefnogaeth i ofalwyr ofalu drwy gyfnodau seibiant hyblyg, mynediad i wybodaeth gywir, cymorth cyfoedion i gyfoedion a chynlluniau gofal effeithiol.
- Gwella lles gofalwyr ifanc a gofalwyr sy'n oedolion ifanc drwy gynyddu dealltwriaeth y cyhoedd.

Trais yn erbyn merched, cam-drin domestig a thrais rhywiol

- Darparu trefniadau ymyrraeth gynnar a diogelu i ddarparu ddiodefwr drwy 'Holi a Gweithredu.'
- Diogelu diodefwr, yn cynnwys dynion, drwy gymorth partneriaethau effeithiol.

High Level Process Development Actions to be delivered through the joint Area Plan

Thema Graidd	Camau i'w datblygu drwy'r Cynllun Rhanbarthol
Mapio Gwasanaethau	<ul style="list-style-type: none">■ Parhau i adeiladu ar fapio gwasanaethau cyfredol drwy'r strategaeth 'Gofal yn Nes at y Cartref', ffrwd waith Cyd Gomisiynu Ranbarthol a rhaglen Cefnogi Pobl a chysylltu'n benodol â'r blaenoriaethau a nodir ynddynt.■ Datblygu ymhellach a gwella gwefan DEWIS er mwyn iddi ddod yn brif gyfeiriadur adnoddau ar gyfer y rhanbarth.■ Gweithio gyda Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus i sicrhau bod mapio gwasanaethau ehangach yn cael ei integreiddio gyda mapio gwasanaethau lechyd a gofal cymdeithasol fel cam pwysig tuag at greu ymateb gwasanaeth cyhoeddus ar lefel gymunedol.
Integreiddio lechyd a Gofal Cymdeithasol - lechyd Meddwl	<ul style="list-style-type: none">■ Integreiddio'r ddarpariaeth gofal a chymorth ar gyfer grwpiau cleient allweddol fel y nodir yn Rhan 9 y Ddeddf ac y pwysleisir drwy Ddatganiadau Strategol o Fwriad BPRh ar gyfer pobl hŷn, plant ag anghenion cymhleth a gofawyr yn ogystal â datganiadau strategol ar gyfer lechyd Meddwl ac Anabledd Dysgu (yn cynnwys Awtistiaeth).■ Mabwysiadu dull seiliedig ar le drwy strategaeth 'Gofal yn Nes at y Cartref' fel carreg sylfaen sy'n sail i integreiddio gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol.
Cydgomisiynu a Chronni Cyllidebau	<ul style="list-style-type: none">■ Gweithredu cynllun gweithredu'r GCRh i gyflawni trefniadau comisiynu ar y cyd ar gyfer blaenoriaethau a ganfuwyd ar gyfer gofynion Rhan 9 y Ddeddf.■ Parhau i gysylltu â'r Bwrdd Comisiynu Cenedlaethol i ddatblygu blaenoriaethau gwaith a chynigion cenedlaethol y Bwrdd Comisiynu ar draws y rhanbarth.
Gwasanaethau Ataliol	<ul style="list-style-type: none">■ Archwilio agenda atal unigol ar draws y rhanbarth gyda Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus sydd hefyd yn gysylltiedig â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol a Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant sydd hefyd yn cynnwys Cymdeithasau Tai.■ Alinio rhaglenni gwrthdlodi ar draws y rhanbarth i osod model ataliol unigol yn seiliedig ar egwyddorion asesu cyson, gweithlu ar y cyd a chydgomisiynu.■ Trwy waith y GCRh gyda'r trydydd sector, alinio a defnyddio gweithgareddau i'r eithaf i atal y cynnydd mewn anghenion ac adeiladu ar fodolau arfer da sy'n bodoli ar hyn o bryd, megis cyfeillio, rhagnodi cymdeithasol ac ati ac i ledaenu datblygiad mentrau cymdeithasol a chydweithfeydd lle bo hynny'n bosibl.

Gwasanaethau Ataliol

- Darparu cefnogaeth i gynllun peilot Braenaru y Blynyddoedd Cynnar a defnyddio negeseuon allweddol i lunio modelau ymyrraeth gynnar.

Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth

- Darparu cefnogaeth bellach a datblygu gwefan DEWIS er mwyn creu 'y lle i fynd' i gael gwybodaeth am gefnogaeth, cyngor a chymorth.
- Parhau i gefnogi lledaenu gwybodaeth gyson ac ymgysylltu â rhanddeiliaid drwy'r grŵp cyfathrebu rhanbarthol.
- Defnyddio data rheoli perfformiad GCC i lywio dyluniad y gwasanaethau.
- Cefnogi mentrau pellach ar draws y rhanbarth sy'n cefnogi ymagwedd gyson tuag at GCC e.e. ymarferion hunanasesu, adolygiadau gan gymheiriaid.
- Gweithio gyda rheolwyr gweithlu rhanbarthol a Gofal Cymdeithasol Cymru i sicrhau bod rhaglenni newid diwylliant yn cael eu hymwreiddio a'u bod yn barhaus.

Mentrau Cymdeithasol

- Gweithio gyda Chanolfan Gydweithredol Cymru Centre i gynyddu a darparu cefnogaeth ar gyfer nifer o wasanaethau gwirfoddol mewn cymunedau lleol a thrwy 'Gofal i Gydweithio'.

Eiriolaeth

- Alinio'r ddarpariaeth eirioli i flaenoriaethau a ganfyddir ar draws asiantaethau sy'n bartneriaid.
- Gweithio gyda Rhaglen Eiriolaeth Edau Aur ar draws y rhanbarth drwy'r fforwm darparwr cenedlaethol.
- Darparu cefnogaeth i'r Gwasanaethau Plant gydgomisiynu gwasanaeth eiriolaeth sengl.
- Mynd ati ar y cyd i ddarparu eiriolaeth gyda phartneriaid yn y trydydd sector yn enwedig o ran hyrwyddo eiriolaeth annibynnol.

Camau nesaf a Chynllun Ardal ar y Cyd

Mae'r rheoliadau trefniadau partneriaeth 2015 yn ei wneud yn ofynnol i awdurdodau lleol a Byrddau Iechyd Lleol (BILL) ffurfio partneriaethau er mwyn cynnal yr asesiadau poblogaeth sy'n ofynnol gan adran 14 (1) o Ddeddf 2014. Dylai'r Cynlluniau Ardal y mae'n ofynnol i'r awdurdodau lleol a Byrddau Iechyd Lleol eu paratoi dan adran 14A hefyd fod yn barod ar y cyd. Bydd datblygu Cynllun Ardal ar y cyd yn creu cysondeb â'r broses asesu boblogaeth gyfunol ac yn cyfrannu'n sylweddol at yr amcan gwasanaethau gofal a chymorth integredig a chynaliadwy. Mi fydd hefyd yn galluogi partneriaid i gyflawni'r ddyletswydd 14A(2)(f) yn Neddf 2014 Act i nodi manylion unrhyw beth y maen nhw'n bwriadu ei wneud ar y cyd mewn ymateb i'r asesiad poblogaeth.

Dylai'r Cynllun Ardal nodi'r gwasanaethau gofal a chymorth penodol y bwriedir eu darparu neu eu trefnu mewn perthynas â phob thema graidd ac yn y ffordd y bydd y camau yn cael eu cyflwyno:

- ar y cyd gan bartneriaid;
- gan bob awdurdod lleol unigol; a
- gan y Bwrdd Iechyd Lleol.

Mae'r Asesiad hwn wedi amlygu blaenoriaethau lefel uchel o dan bob thema graidd a phrosesau datblygu angenrheidiol i weithredu'r blaenoriaethau. Sail y Cynllun Ardal ar y cyd fydd y blaenoriaethau o dan bob thema graidd a datblygiadau'r broses. Mae yna ddau fath o awgrymiadau ar gyfer camau gweithredu.

1. Y camau sydd eu hangen i wella canlyniadau i bobl a hyrwyddo llesiant.
2. Camau i wella prosesau rhanbarthol.

Mae'r camau gweithredu lefel uchel i symud drwy'r Cynllun Ardal ar y Cyd wedi eu nodi a byddwn yn datblygu dadansoddiad mwy cadarn o'r camau gweithredu sydd eu hangen i sicrhau canlyniadau drwy ddatblygu'r Cynllun Rhanbarthol. Byddwn hefyd yn nodi'n fanwl camau gweithredu'r broses sydd eu hangen i ddatblygu ymagwedd ranbarthol.

Gweithio mewn Partneriaeth

Bwrdd Iechyd
Aneurin Bevan
Health Board

